

مطالعه نقش مطالعه نقش قصیده ها در فراز و فرود زبان و ادبیات فارسی از گذشتگان تا قاجار

دکتر محمد شریف حسینی^۱، سوسن وحید^۲

۱-استاد ادبیات و زبان فارسی دانشگاه آزاد شیروان

۲-کارشناس ارشد مدیریت آموزشی

چکیده:

قصیده یکی از قدیمی ترین صنف های شعر ادب فارسی است ، چنان که از نام آن پیداست شاعر در این صنعت قصد خاصی دارد که شاید مهمترین آن ها مدح خدا و رسول و پادشاهان باشد. در تعریف قصیده آمده است: « قصیده در لغت به معنی مغز سبطر و غلیظ و در اصطلاح شعرا نظمی که هر دو مصرع بیت اوّل با مصراع های ثانی ابیات دیگر هم قافیه باشد ». از این جهت که قصیده عرصه را برای تاخت و تاز خیال شاعر گسترده است و اجازه می دهد که شاعر مضامین خود را به راحتی ابراز کند بسیار ارزشمند است. با سیری در تاریخ زبان و ادبیات فارسی می توان به جایگاه ویژه قصیده به ویژه در حوزه مدح آن پی برد که این پیشینه تاریخی ارزش و جایگاه والایی به قصیده در ادب فارسی می بخشد امروزه هم میتوان با استفاده از این صنعت مهم آثار ارزشمند خلق نمود و سند این مدعا این است که نشان داده در فراز و فرود های تاریخ جایگاهش تنزل و ارتقاع داشته اما هیچ گاه به صورت کامل از زبان و ادبیات فارسی محو نشده است ، که این هم نشان از انعطاف پذیری بالای قصیده دارد که توانسته خود را از گزند حوادث در اعصار مختلف در امان بدارد.

کلمات کلیدی: قصیده ، مدح ، زبان و ادبیات فارسی ، قاجار